CAO
COMPLIANCE ADVISOR OMBUDSMAN

របាយការណ៍ស្ដីពីការប៉ាន់ប្រមាណរបស់ការិយាល័យ CAO

ពាក្យបណ្ដឹងទាក់ទងទៅនឹងគម្រោងអាកាសយានដ្ឋានកម្ពុជារបស់ IFC (២១៣៦៣)

ភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា

ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤

ការិយាល័យប្រតិបត្តិ ទីប្រឹក្សា អ្នកដោះស្រាយវិវាទ

សម្រាប់

សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ/ទីភ្នាក់ងារធានាការវិនិយោគពហុភាគី

www.cao-ombudsman.org

អំពីការិយាល័យ CAO

ការិយាល័យប្រតិបត្តិ ទីប្រឹក្សា អ្នកដោះស្រាយវិវាទ (ការិយាល័យ CAO) គឺជាយន្តការគណនេយ្យភាពឯករាជ្យ សម្រាប់សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFC) និងទីភ្នាក់ងារធានាការវិនិយោគពហុភាគី (MIGA) ដែលជាសាខាផ្នែក វិស័យឯកជនរបស់ក្រុមធនាគារពិភពលោក។ ការិយាល័យ CAO រាយការណ៍ដោយផ្ទាល់ជូនដល់ប្រធានក្រុមធនាគារពិភពលោក ហើយការិយាល័យនេះ មានអាណត្តិការងារក្នុងការជួយដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងពីប្រជាពលរដ្ឋ ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីគម្រោងដែលមានការគាំទ្រពី IFC/MIGA ក្នុងលក្ខណៈមួយប្រកបដោយភាពយុត្តិធម៌ មិនលំអៀង និងប្រកបដោយភាពស្ថាបនា សំដៅលើកកម្ពស់លទ្ធផលផ្នែកសង្គម និងបរិស្ថាននៃគម្រោងទាំងនោះ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមមើល www.cao-ombudsman.org។

តារាងមាតិកា

១. ទិដ្ឋភាពទូទៅ ៥

២. សាវតា ៥

២.១. គម្រោង ៥

២.២. ពាក្យបណ្តឹង ៦

៣. សង្ខេបការប៉ាន់ប្រមាណ ៨

៣.១ វិធីសាស្ត្រ ៨

៣.២. ការរកឃើញ ៨

៣.២.១. សង្ខេបបញ្ហា ៨

៣.២.២. សង្ខេបអំពីគោលដៅ និងប្រយោជន៍របស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ៩

៤. ជំហានបន្ទាប់ ១០

បញ្ជីរាយនាមអក្សរកាត់

CAO	ការិយាល័យប្រតិបត្តិ ទីប្រឹក្សា អ្នកដោះស្រាយវិវាទ
EC	សមធម៌កម្ពុជា
ICAO	អង្គការអាកាសចរណ៍ស៊ីវិលអន្តរជាតិ
IFC	សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ
LC	គណៈកម្មាធិការដីធ្លី
MIGA	ទីភ្នាក់ងារធានាការវិនិយោគពហុភាគី
PPIA	អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ

១. ទិដ្ឋភាពទូទៅ

ក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ ការិយាល័យ CAO បានទទួលពាក្យបណ្តឹងមួយពីគ្រួសារចំនួន៥៩ ដែលរស់នៅក្នុង ភូមិថ្មគោល និងភូមិព្រៃជីសាក់ ("ដើមបណ្តឹង") ដោយមានកិច្ចគាំទ្រ និងជំនួយពីអង្គការសមធមិកម្ពុជា (EC) ដែលជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមួយ។ ពាក្យបណ្តឹងបានលើកឡើងនូវបញ្ហាកង្វល់មួយចំនួនអំពីការគំរាមកំហែងយកដី និងលទ្ធភាព ដែលអាចនាំឱ្យមានការបង្ខំបណ្តេញប្រជាជនចេញ ទាក់ទងទៅនឹងការអភិវឌ្ឍន៍អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ ដោយក្រុមហ៊ុន Société Concessionnaire de l'Aéroport ("ក្រុមហ៊ុន")។ ការិយាល័យ CAO បានកំណត់ថាពាក្យបណ្តឹងនេះ មានល័ក្ខខ័ណ្ឌស្របទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសមស្របចំនួន៣ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ណែនាំប្រតិបត្តិរបស់ខ្លួន និង បានចាប់ផ្តើមធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណទៅលើពាក្យបណ្តឹង។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការប៉ាន់ប្រមាណ ដែលធ្វើឡើងដោយការិយាល័យ CAO អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ[១] បានឯកភាពចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទមួយតាមបែបសហការ។ របាយការណ៍ស្តីពីការប៉ាន់ប្រមាណនេះ ផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពទូទៅមួយអំពីដំណើរការប៉ាន់ប្រមាណ រាប់បញ្ចូលការពណ៌នាអំពីគម្រោង ពាក្យបណ្តឹង វិធីសាស្រ្តប៉ាន់ប្រមាណ និងជំហានបន្ទាប់។

២. សាវតា

២.១. គម្រោង[២]

Société Concessionnaire de l'Aéroport ("SCA") ទទួលបានសម្បទានរយៈពេល២០ឆ្នាំ (ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៥) ពីរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ("RGC") ដើម្បីរៀបចំ ផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុគាំទ្រ កសាង ថែរក្សា និងធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ ("PPIA") អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិសៀមរាប-អង្គរ ("SRAIA") និងអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិខេត្តព្រះសីហនុ (SIA) ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ ស្ថិតនៅចម្ងាយ ១០គីឡូម៉ែត្រ ភាគខាងលិចនៃរាជធានីភ្នំពេញ និងជាច្រកចូលចម្បងមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា។

---

[១] សម្រាប់គោលបំណងនៃរបាយការណ៍នេះ "អ្នកពាក់ព័ន្ធ" សំដៅចំពោះដើមបណ្តឹងដែលបានដាក់ពាក្យទៅការិយាល័យ COA , រាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា , ក្រុមហ៊ុន SCA និងអង្គការសមធមិកម្ពុជា។ ប៉ុន្តែ ចំណុចនេះពុំបានហាមឃាត់អ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតមិនឱ្យចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទរបស់ CAO ឡើយ ប្រសិនបើពួកគេត្រូវការដោះស្រាយបញ្ហានេះ។

[២] ឯកសារគម្រោងរបស់ IFC - ការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញពីដំបូងទៅលើ PDS និងការសង្ខេបអំពីព័ត៌មានគម្រោង https://ifcndd.ifc.org/ifcext/spiwebsite1.nsf/78e3b305216fcdba85257a8b0075079d/ada895bf55cf98ff852576ba000e2572?opendocument (ចូលមើលព័ត៌មាន នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣)

កំណើនចរាចរណ៍នាពេលថ្មីៗនេះ នៅឯអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ និងអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិសៀមរាប-អង្គរ បានបង្កើតឱ្យមាននូវសេចក្តីត្រូវការពង្រីកមូលដ្ឋានអាកាសយានដ្ឋានក្នុងកម្រិតមួយគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដើម្បី អនុញ្ញាតឱ្យអាកាសយានដ្ឋានអាចធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងបទដ្ឋានសុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាពកម្រិតអន្តរជាតិ។ ការពង្រីក និងការធ្វើទំនើបកម្មនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអាកាសយានដ្ឋាន ត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាសកម្មភាពមួយដ៏សំខាន់ចំពោះ កិច្ចខិតខំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការធ្វើឱ្យប្រទេសកម្ពុជាមានភាពរីកចម្រើនលើវិស័យទេសចរណ៍ ដែលការទាក់ទាញចម្បង គឺប្រាសាទអង្គរ។ ដូច្នេះ ស្ថិតក្រោមសម្បទាននេះ ក្រុមហ៊ុន SCA ត្រូវបានតម្រូវឱ្យអនុវត្តការវិនិយោគបន្ថែមក្នុងរយៈពេល៤-៥ឆ្នាំនេះ។ គម្រោងនេះ ត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណថាត្រូវចំណាយថវិកាប្រមាណ ៧២លាន ដុល្លាសហរដ្ឋអាមេរិក ដែលក្នុងនោះរួមមាន ៖ (១) ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រសម្រាប់កម្មវិធីចំណាយមូលធន ២០០៣-២០០៧ ដែលត្រូវចំណាយថវិកាសរុបចំនួន ៤៧,១ លានដុល្លាសហរដ្ឋអាមេរិក រាប់បញ្ចូល ២៣,២ លានដុល្លា សហរដ្ឋអាមេរិក ដើម្បីកែលម្អសម្ភារៈបរិក្ខារបស់អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ (ការធ្វើឱ្យផ្លូវ runway ឱ្យបានកាន់តែឆ្ងាយ និង ធំជាងមុន ការពង្រីកផ្លូវ taxiway ការពង្រីកផ្លូវ aprons និងសម្ភារៈបរិក្ខានៅក្នុងឃ្លាំង ព្រមទាំង ការធ្វើទំនើបកម្មទៅលើឧបករណ៍ប្រតិបត្តិការរបស់អាកាសយានដ្ឋាន) និង ២៣,៩ លានដុល្លាសហរដ្ឋអាមេរិក សម្រាប់អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិសៀមរាប-អង្គរ (ការជួសជុលចម្បងៗទៅលើផ្លូវ runway និង ផ្លូវ taxiway ការពង្រីកផ្លូវ taxiway និង ផ្លូវ aprons ការពង្រីកស្ថានីយ៍អ្នកដំណើរ ការធ្វើទំនើបកម្មទៅលើឧបករណ៍ប្រតិបត្តិការនៅក្នុងអាកាសយានដ្ឋាន និង ការសាងសង់ឃ្លាំងទំនិញថ្មីមួយ) (២) ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានចំនួន ៨,២ លានដុល្លា សហរដ្ឋអាមេរិក ដែលជំពាក់អ្នកម៉ៅការសាងសង់សម្រាប់ចំណាយមូលធនកន្លងមក និង (៣) ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានឡើងវិញ ក្នុងចំនួនទឹកប្រាក់ ១៦,៧ លានដុល្លាសហរដ្ឋអាមេរិក នៃកម្ចីដែលមានស្រាប់របស់ម្ចាស់ភាគហ៊ុន និងកម្ចី ស្ពានពាណិជ្ជកម្មមួយ។ ការវិនិយោគរបស់ IFC រួមមានកម្ចីរហូតដល់ ១០លានដុល្លាសហរដ្ឋអាមេរិក។ កម្ចីដែលបាន ផ្តល់ជូនទៅឱ្យក្រុមហ៊ុន SCA ត្រូវបានដកសាច់ប្រាក់ និងប្រើប្រាស់យ៉ាងពេញលេញ ហើយបច្ចុប្បន្នគម្រោងនេះ កំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលត្រួតពិនិត្យ។

២.២. ពាក្យបណ្តឹង

ក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ មានគ្រួសារចំនួន៥៩ មកពីភូមិថ្មគោល និងភូមិព្រៃជីសាក់ បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងមួយទៅកាន់ការិយាល័យ CAO ដោយមានកិច្ចគាំទ្រ និងជំនួយពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមួយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានឈ្មោះថាអង្គការសមធម៌កម្ពុជា។ ពាក្យបណ្តឹងនេះ បានលើកឡើងនូវបញ្ហាកង្វល់មួយចំនួនអំពីការគំរាមកំហែងយកដី និង លទ្ធភាពដែលអាចនាំឱ្យមានការបង្ខំ

បណ្តេញប្រជាជនចេញ ទាក់ទងទៅនឹងការអភិវឌ្ឍន៍អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ។ បញ្ហាជុំវិញការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍ និងដំណើរការសមស្រប ក៏ត្រូវបានលើកឡើងផងដែរ នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង។ ដើមបណ្តឹងបានស្នើសុំឱ្យការិយាល័យ CAO រក្សាអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេជាការសម្ងាត់។

សមាជិកសហគមន៍បានថ្លែងឱ្យដឹងថា ពួកគេបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងឱ្យពួកគេរើចេញពីកន្លែងដែលពួកគេកំពុងរស់នៅ ពីអាជ្ញាធរខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ[៣] យ៉ាងណាមិញ មិនទាន់មានការបណ្តេញចេញណាមួយដែលបានកើតឡើងនៅឡើយទេ។ យោងតាមអ្នកពាក់ព័ន្ធ និងសារព័ត៌មាន[៤] ដែលដើមបណ្តឹងបានផ្តល់ជូននៅថ្ងៃទី ២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣ បាតុករបានធ្វើការតវ៉ានៅមុខអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ ដោយបានធ្វើការបិទច្រកចូលជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយទីបំផុត ពួកគេត្រូវបានបំបែកដោយកងកម្លាំងនគរបាល។ ក្រុមហ៊ុន SCA បានពោលអះអាងថា ការតាំងទីលំនៅមួយចំនួនស្ថិតនៅក្នុង "តំបន់សុវត្ថិភាព" របស់អាកាសយានដ្ឋាន ដែលចំណុចនេះបង្កការរំលោភបំពានជាសក្តានុពលទៅលើបទបញ្ញាផ្នែកសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាព របស់អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ និងបង្កឱ្យមាននូវហានិភ័យជាសក្តានុពលចំពោះអ្នកដំណើរ ព្រមទាំងគ្រួសារខ្លួនឯងផ្ទាល់។ ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្កើតគណៈកម្មាធិការដីធ្លីមួយ ដែលធ្វើការងារជាមួយក្រុមហ៊ុន SCA ដើម្បីប៉ាន់ប្រមាណទៅលើការប្រតិបត្តិតាមបទដ្ឋានរបស់អង្គការអាកាសចរណ៍ស៊ីវិលអន្តរជាតិ (ICAO) និង ប៉ាន់ប្រមាណទៅលើសេចក្តីត្រូវការចំពោះលទ្ធភាពនៃការតាំងទីលំនៅថ្មី។ ដើមបណ្តឹងបានប្រាប់ CAO ថាពួកគេបានដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដោយសារតែកិច្ចខិតខំរបស់ពួកគេ ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និង ដើម្បីស្វែងរកការដោះស្រាយចំពោះបញ្ហារបស់ពួកគេនៅក្នុងប្រទេសពុំទទួលបានជោគជ័យ។

---

[៣] ដើមបណ្តឹងបានដកស្រង់សេចក្តីជូនដំណឹងឱ្យរើទីលំនៅ លេខ០៧៨ សជណ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២ និង លិខិតជូនដំណឹងឱ្យរើទីលំនៅបន្ថែមទៀតពីអភិបាលខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ ចុះថ្ងៃទី ១១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១២។

[៤] សូមមើលសារព័ត៌មានខេមបូឌាដេលី ដែលមានចំណងជើងថា *Eviction Protesters Block Phnom Penh International Airport*, by Aun Pheap, 23 May 2013, http://www.cambodiadaily.com/archive/eviction-protesters-block-phnom-penh-international-airport-26147/

៣. សង្ខេបការប៉ាន់ប្រមាណ

គោលបំណងនៃការប៉ាន់ប្រមាណរបស់ការិយាល័យ CAO នេះ គឺដើម្បីបញ្ជាក់អំពីបញ្ហា និងការព្រួយបារម្ភនានា ដែលដើមបណ្តឹងបានលើកឡើង ដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានអំពីរបៀបដែលអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត យល់ឃើញចំពោះស្ថានភាពនេះ ដើម្បីកំណត់ថាតើដើមបណ្តឹង និងក្រុមហ៊ុន SCA មានបំណងចង់បន្តដំណើរការដោះស្រាយវិវាទ ក្រោមកិច្ចគាំទ្រពីយន្តការដោះស្រាយវិវាទរបស់ការិយាល័យ CAO ឬ ពាក្យបណ្តឹងគួរផ្ទេរទៅផ្នែកប្រតិបត្តិរបស់ការិយាល័យ CAO ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃ។ ការិយាល័យ CAO មិនប្រមូលព័ត៌មានដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យលើអង្គសេចក្តីនៃពាក្យបណ្តឹង ក្នុងអំឡុងពេលដែលការិយាល័យនេះ កំពុងធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណឡើយ។

៣.១ វិធីសាស្ត្រ

ការប៉ាន់ប្រមាណរបស់ការិយាល័យ CAO ទៅលើពាក្យបណ្តឹង រួមមាន ៖

- ការពិនិត្យឡើងវិញទៅលើឯកសារគម្រោង ព្រមទាំងកម្រងឯកសារដែលគាំទ្រដល់ពាក្យបណ្តឹង ដែលដើមបណ្តឹង និងអង្គការសមធម៌កម្ពុជា (EC) បានដាក់ជូន។
- ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយដើមបណ្តឹង អង្គការសមធម៌កម្ពុជា ក្រុមការងារគម្រោងរបស់ IFC ក្រុមហ៊ុន SCA និងគណៈកម្មាធិការដីធ្លី (LC) នៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង
- ដំណើរទស្សនៈកិច្ចទៅកាន់ភូមិដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ជាសក្តានុពល។

៣.២. ការរកឃើញ

៣.២.១. សង្ខេបបញ្ហា

ផ្នែកនេះសង្ខេបអំពីបញ្ហាដែលក្រុមអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗគ្នាបានលើកឡើង ប៉ុន្តែផ្នែកនេះ ពុំមានការវិនិច្ឆ័យពីការិយាល័យ CAO ចំពោះអង្គសេចក្តីនៃពាក្យបណ្តឹងឡើយ។

ផ្អែកលើពាក្យបណ្តឹងដើម និង កិច្ចពិភាក្សាជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធជាបន្តបន្ទាប់ ដែលជាផ្នែកមួយនៃការប៉ាន់ប្រមាណរបស់ការិយាល័យ CAO បញ្ហាចម្បងៗចាំបាច់ដែលត្រូវលើកយកមកធ្វើការដោះស្រាយចំពោះពាក្យបណ្តឹងនេះ រួមមាន ៖

១. តើប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាននៅភូមិថ្មគោល ភូមិព្រៃជីសីកា និងភូមិគោកចំបក់[៥] អាចចូលរួមជាមួយក្រុមហ៊ុន SCA និងអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីកំណត់ទៅលើផលប៉ះពាល់ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋ និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពួកគេ ដែលកើតឡើងដោយសារតែការកែលម្អទៅលើមូលដ្ឋានអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ និង/ ឬ ការកែលម្អសន្តិសុខ បានដោយរបៀបណា?
២. តើគេអាចពិចារណាយ៉ាងដូចម្តេចទៅលើការរៀបចំដោយឡែកដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីជៀសវាងការជម្លៀសរូបវ័ន្ត? ក្នុងករណីចាំបាច់ តើសំណង និង/ឬ ការតាំងទីលំនៅថ្មីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ នឹងត្រូវបានគ្រប់គ្រង និង អនុវត្តដោយរបៀបណា?
៣. តើអ្នកពាក់ព័ន្ធអាចធ្វើការងារជាមួយគ្នា ដើម្បីដោះស្រាយការព្រួយបារម្ភលើផ្នែកសុវត្ថិភាព និង សន្តិសុខ សម្រាប់អាកាសយានដ្ឋាន និងប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅក្បែររបងអាកាសយានដ្ឋាន បានដោយរបៀបណា?

៣.២.២. សង្ខេបអំពីគោលដៅ និងប្រយោជន៍របស់អ្នកពាក់ព័ន្ធ

ផ្អែកលើការពិភាក្សាជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗដូចមានរៀបរាប់ខាងលើ ក្រុមការងាររបស់ការិយាល័យ CAO បានស្តាប់លឺ និងយល់អំពីគោលដៅ និងប្រយោជន៍រួមសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម ៖

- ការដោះស្រាយបញ្ហាពាក្យបណ្តឹងក្នុងលក្ខណៈបែបសហការ និងប្រកបដោយសន្តិភាព
- ការរៀនសូត្រពីបទពិសោធន៍របស់អាកាសយានដ្ឋានខេត្តព្រះសីហនុ ទាក់ទងទៅនឹងការតាំងទីលំនៅថ្មី និង សំណងសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមូលដ្ឋានដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ និងការយកមេរៀនដែលពាក់ព័ន្ធមក អនុវត្តនៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ
- បន្តជូនដំណឹងដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ឱ្យបានជ្រាបអំពីផែនការពង្រីក និង កែលម្អអាកាសយានដ្ឋាន។

នៅក្នុងជំនួបជាមួយដើមបណ្តឹង និង ប្រជាពលរដ្ឋដែលអាចទទួលរងផលប៉ះពាល់ជាសក្តានុពល ការិយាល័យ CAO បានធ្វើការកត់សម្គាល់ទៅលើបញ្ហាផលប្រយោជន៍ និង ការព្រួយបារម្ភមួយចំនួនបន្ថែមទៀត ដែលពួកគេបានស្តែងឱ្យដឹង ៖

[៥] បើទោះបីជាពុំមានពាក្យបណ្តឹងផ្លូវការពីភូមិគោកចំបក់ក៏ដោយ ប៉ុន្តែ ពាក្យបណ្តឹងដែលបានដាក់ទៅការិយាល័យ CAO បានលើកឡើងនូវការព្រួយបារម្ភថា គ្រួសារដែលរស់នៅក្នុងភូមិនោះ ក៏អាចទទួលរងផលប៉ះពាល់ផងដែរ។

- ជៀសវាងការតាំងទីលំនៅថ្មីឱ្យបានច្រើនបំផុតដូចដែលអាចធ្វើទៅបាន
- រៀបចំឱ្យមានដំណើរការផ្តល់សំណងមួយដែលមានភាពយុត្តិធម៌ និងមានតម្លាភាព ប្រសិនបើពុំមានជម្រើសដោយឡែកដទៃទៀតដែលអាចធ្វើទៅបាន ក្រៅពីការតាំងទីលំនៅឡើងវិញ
- ការធានាឱ្យមានប្លង់ដីស្របច្បាប់
- ការទទួលបានព័ត៌មានអំពីទិដ្ឋភាពនៃគម្រោងអាកាសយានដ្ឋាន ដែលប៉ះពាល់ដល់ពួកគេ
- ការមានសម្លេង និង ឥទ្ធិពលនៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ដែលបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់ទៅលើពួកគេ ទាក់ទងទៅនឹងអាកាសយានដ្ឋាន និងលទ្ធភាពនៃការតាំងទីលំនៅឡើងវិញ
- ការរៀបចំឱ្យមាននូវកិច្ចសន្ទនាបែបស្ថាបនានៅក្នុងបរិយាកាសមួយប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ដោយពុំមានការភ័យខ្លាចចំពោះការសងសឹក។

៤. ជំហានបន្ទាប់

ដើមបណ្តឹងក្រុមហ៊ុន SCA និង គណៈកម្មាធិការដីធ្លី បានឯកភាពធ្វើការងារជាមួយក្រុមការងារដោះស្រាយវិវាទនៃការិយាល័យ CAO ដើម្បីខិតខំដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង ដោយប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយបែបសហការ។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការដោះស្រាយវិវាទរបស់ការិយាល័យ CAO ការិយាល័យនេះ ផ្តល់នូវការសម្រុះសម្រួល/ការសម្របសម្រួលបែបអព្យាក្រឹត្យ និង រៀបចំឱ្យមាននូវកិច្ចប្រជុំដោយឡែក និងកិច្ចប្រជុំរួមទៅតាមភាពចាំបាច់។ ការិយាល័យ CAO នឹងធ្វើការងារជាមួយភាគីនានា ដើម្បីជួយដល់ពួកគេ ឱ្យមានការឯកភាពទៅលើពេលវេលា ដំណើរការ និងកាលវិភាគសម្រាប់កិច្ចប្រជុំ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ក. ដំណើរការដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងរបស់ការិយាល័យ CAO

ការិយាល័យប្រតិបត្តិ ទីប្រឹក្សា អ្នកដោះស្រាយវិវាទ (ការិយាល័យCAO) គឺជាយន្តការគណនេយ្យភាព និងឧបាស្រ័យឯករាជ្យ សម្រាប់សារជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (IFC) និងទីភ្នាក់ងារធានាការវិនិយោគពហុភាគី (MIGA) ដែលជាសាខាផ្នែកវិស័យឯកជនរបស់ក្រុមធនាគារពិភពលោក។ ការិយាល័យ CAO រាយការណ៍ដោយផ្ទាល់ជូនដល់ប្រធានក្រុមធនាគារពិភពលោក ហើយការិយាល័យនេះ មានអាណត្តិការងារក្នុងការជួយដោះស្រាយពាក្យបណ្តឹងពីប្រជាពលរដ្ឋ ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីគម្រោងដែលមានការគាំទ្រពី IFC/MIGA ក្នុងលក្ខណៈមួយប្រកបដោយភាពយុត្តិធម៌ មិនលំអៀង និងប្រកបដោយភាពស្ថាបនា សំដៅលើកកម្ពស់លទ្ធផល ផ្នែកសង្គម និងបរិស្ថាននៃគម្រោងទាំងនោះ។

ការប៉ាន់ប្រមាណរបស់ការិយាល័យ CAO ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមុខងារផ្នែកដោះស្រាយវិវាទរបស់ការិយាល័យ CAO។ គោលបំណងនៃការប៉ាន់ប្រមាណរបស់ការិយាល័យ CAO គឺដើម្បី ៖ (១) បញ្ជាក់អំពីបញ្ហា និង ការព្រួយបារម្ភនានា ដែលដើមបណ្តឹងបានលើកឡើង (២) ប្រមូលព័ត៌មានអំពីរបៀបដែលអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតយល់ឃើញចំពោះស្ថានភាពនេះ និង (៣) ដើម្បីជួយដល់ផ្នែកដោះស្រាយវិវាទរបស់ការិយាល័យ CAO និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ធ្វើការកំណត់ ថាតើពួកគេអាចដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងបានដែរឬទេ និង ដោយរបៀបណា។

ឯកសារនេះ គឺជារបាយការណ៍បឋមមួយអំពីទស្សនៈដែលក្រុមការងាររបស់ការិយាល័យ CAO បានស្តាប់លឺ និង ការពន្យល់អំពីជំហានបន្ទាប់។ *របាយការណ៍នេះ មិនធ្វើការវិនិច្ឆ័យណាមួយទៅលើអង្គសេចក្តីនៃពាក្យបណ្តឹងឡើយ។*

យោងតាមគោលការណ៍ណែនាំប្រតិបត្តិរបស់ការិយាល័យ[៦] CAO ជំហានខាងក្រោមត្រូវបានអនុវត្តតាម ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងពាក្យបណ្តឹងដែលបានទទួល ៖

ជំហានទី១ ៖ **ការបញ្ជាក់ថាបាន ទទួលពាក្យបណ្តឹង**

ជំហានទី២ ៖ **ការបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌបណ្តឹង៖** ការកំណត់ទៅលើការបំពេញល័ក្ខខ័ណ្ឌរបស់ពាក្យបណ្តឹង សម្រាប់ការប៉ាន់ប្រមាណក្រោមអាណត្តិការងាររបស់ការិយាល័យ CAO (មិនលើសពី ១៥ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ)

[៦] សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតអំពីតួនាទី និងការងាររបស់ការិយាល័យ CAO សូមមើលគោលការណ៍ណែនាំប្រតិបត្តិទាំងស្រុង ៖ http://www.cao-ombudsman.org/about/whoweare/index.html

ជំហានទី៣ ៖ **ការប៉ាន់ប្រមាណដោយផ្នែកដោះស្រាយវិវាទ ៖** ការប៉ាន់ប្រមាណទៅលើបញ្ហា និង ផ្តល់កិច្ចគាំទ្រ ជូនដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីឱ្យយល់ និង កំណត់ថាតើដំណោះស្រាយមួយបែបសហការអាចធ្វើទៅ បានដែរឬទេ តាមរយៈដំណើរការមួយដែលមានការសម្របសម្រួលពីផ្នែកដោះស្រាយវិវាទរបស់ការិយាល័យ CAO ឬ ថាតើករណីនេះ គួរផ្ទេរទៅផ្នែកប្រតិបត្តិរបស់ការិយាល័យ CAO ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើការអនុវត្តន៍ការងារផ្នែកសង្គម និង បរិស្ថានរបស់ IFC/ MIGA។ ការប៉ាន់ប្រមាណអាចមានរយៈពេលអតិបរមាចំនួន ១២០ថ្ងៃ នៃថ្ងៃធ្វើការ។

ជំហានទី៤ ៖ **ការសម្របសម្រួលសម្រាប់ការតាំងទីលំនៅ ៖** ប្រសិនបើដំណើរការរបស់ផ្នែកដោះស្រាយវិវាទនៃការិយាល័យ CAO នៅតែបន្ត ដំណាក់កាលនេះ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការផ្តួចផ្តើមដំណើរការដោះស្រាយ វិវាទមួយ (ជាទូទៅមានមូលដ្ឋានផ្អែកលើ ឬ ផ្តួចផ្តើមដោយអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់ និង/ឬ វិធានមូលដ្ឋាន ដែលមានការឯកភាពពីភាគីពាក់ព័ន្ធ) តាមរយៈការសម្របសម្រួល/ការសម្រុះសម្រួល ការស្វែងរកការពិតរួមគ្នា ឬ ដំណើរការដោះស្រាយដទៃទៀតដែលមានការឯកភាពគ្នា ដែលនាំឱ្យឈានទៅរកការព្រមព្រៀងមួយទៅលើការតាំងទីលំនៅ ឬ គោលដៅសមស្របដទៃទៀត ដែលមានការឯកភាពគ្នា។ គោលបំណងចម្បងនៃវិធីសាស្រ្តដោះស្រាយបញ្ហា គឺត្រូវដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងពាក្យបណ្តឹង និង បញ្ហាគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដទៃទៀតពាក់ព័ន្ធទៅនឹងពាក្យបណ្តឹង ដែលត្រូវបានកំណត់ក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការប៉ាន់ប្រមាណ ឬ ដំណើរការដោះស្រាយបញ្ហា ក្នុងលក្ខណៈមួយដែលអាចទទួលយកបានដោយភាគីដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ [៧]។

ឬ

[៧] ក្នុងករណីដែលអ្នកពាក់ព័ន្ធមិនអាចដោះស្រាយបញ្ហាតាមរយៈដំណើរការបែបសហការ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌពេលវេលាដែលបានឯកភាពគ្នា ជាដំបូង ផ្នែកដោះស្រាយវិវាទនៃការិយាល័យ CAO នឹងពិនិត្យមើលលទ្ធភាពក្នុងការជួយដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការទម្លាយភាពជាប់គាំងនេះ។ ប្រសិនបើ សកម្មភាពនេះមិនអាចធ្វើទៅបាន ការិយាល័យ CAO នឹងជូនដំណឹងដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធ រាប់បញ្ចូលទាំងបុគ្គលិក IFC/MIGA ប្រធាន និង ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃក្រុមធនាគារពិភពលោក និងសាធារណជនថា ផ្នែកដោះស្រាយវិវាទនៃការិយាល័យ CAO បានបញ្ចប់ការចូលរួមរបស់ខ្លួន នៅក្នុងពាក្យបណ្តឹងនេះ ហើយពាក្យបណ្តឹងនេះកំពុងត្រូវបានផ្ទេរទៅឱ្យផ្នែកត្រួតពិនិត្យភាពអនុលោមនៃការិយាល័យ CAO ដើម្បីធ្វើការ វាយតម្លៃ។

ការវាយតម្លៃ/សវនកម្មទៅលើការប្រតិបត្តិតាម ៖ ប្រសិនបើដំណោះស្រាយបែបចូលរួមមួយមិនអាចធ្វើទៅបាន ផ្នែកប្រតិបត្តិនៃការិយាល័យ CAO នឹងផ្តួចផ្តើមឱ្យមានការវាយតម្លៃមួយទៅលើការយកចិត្តទុកដាក់ផ្នែកសង្គម និងបរិស្ថានរបស់ IFC/MIGA ចំពោះគម្រោងដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ដើម្បីកំណត់ថាតើការធ្វើសវនកម្មលើការប្រតិបត្តិមួយនៃភាពពាក់ព័ន្ធរបស់ IFC/MIGA នៅក្នុងគម្រោង មានតម្លៃសក្តិសមនឹងធ្វើដែរឬទេ។

ជំហានទី៥ ៖ **ការត្រួតពិនិត្យ** និងការតាមដាន

ជំហានទី៦ ៖ **សេចក្តីសន្និដ្ឋាន**/ការបិទករណី